

החברת נערכה על פי עבודתם של

ג.נ. ליסובוי, א.ג. צ'ריומין, י.א. סלפינין

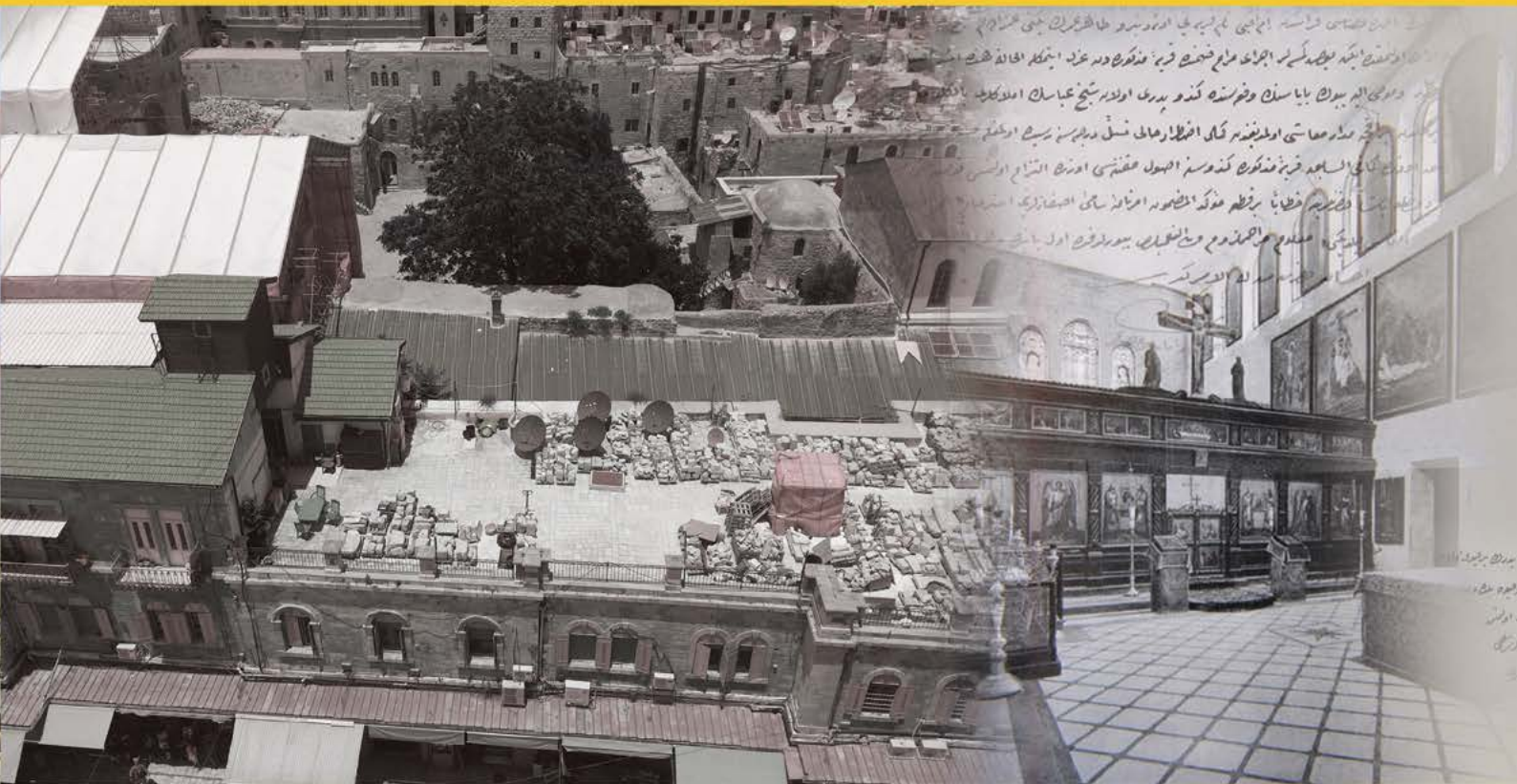
בחברת זו נעשה שימוש בקטעים מתוך דברי פתיחה של

יו"ר האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית - ס.ו. סטפאשין

"במהדורה הראשונה על הספר המדעי-דוקומנטארי - "רוסיה בארץ הקודש

(הופק בתמיכה של חברת האחזקות "סוציום-א", מוסקבה, 2015)

הצילומים מתוך הארכיונים של האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית

בקתדרלת ישו המושיע נערך הכנס הרביעי של האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית המוקדש ל-135 שנות פעילות האגודה. יוני 2017

מנהל של האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית בישראל איגור אשורביילי העביר לאגודה במתנה את ארון עם עצמותיה של הקדושה שוות שליחים הלנה המלכה, פטרונית של האגודה. יוני 2017

ב-2 ביוני 2017 באולם הכנסים של קתדרלת ישו המושיע במוסקבה נערך הכנס הרביעי של האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית והישיבה החגיגית המוקדשת ל-135 שנות פעילות של האגודה הציבורית הבינלאומית הזו, אחת הוותיקות ברוסיה. בראש האירועים עמד קיריל, הפטריארך של מוסקבה ורוסיה כולה וראש הוועדה של חברי כבוד של האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית.

נשיא רוסיה ולדימיר פוטין ציין באיגרת ברכה, שאותה הקריא סרגיי סטפאשין, כי האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית עשתה עבודה גדולה לשם הרחבת נוכחות רוסיה בארץ הקודש והחזרה לאגודה נכסים שהיו פעם שייכים לה.

"כאשר הקיסר אלכסנדר השני ייסד את הוועדה הפלסטינית - ארגון, שקדם לאגודה הפלסטינית, אמר: "עניין זה הוא בלבי.

אמירתו הפכה למעין מוטו של אנשי האמונה העכשוויים של האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית, הממשיכים את מיטב המסורות הרוחניות והתרבותיות, הקשורות בנוכחותה של רוסיה בארץ הקודש, שהרי הקשר למקומות הקדושים בירושלים, והשירות למען המטרות והאידיאלים של האגודה הם עניין שבלב גם עבורם.

בניינים ומתחמים רוסיים בירושלים ממערף הציפור

1 – בניין הקונסוליה	5 – כנסיית השילוש הקדוש
2 – בית החולים הרוסי	6 – אכסניית יליזבטה
3 – בניין המשלחת הרוסית הדתית	7 – אכסניית ניקולאי
4 – אכסניית מריה	8 – חצר סרגיי

בטקס רשמי בירושלים: יו"ר האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית - סרגיי סטפאשין ובישוף בוגורודסק, ראש מינהלת המוסדות הוריים בפטריארכיה של מוסקבה - האב אנטוני. נובמבר 2015

שגריר הפדרציה הרוסית במדינת ישראל - אלכסנדר שיינ, ומנהל האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית בארץ הקודש - איגור אשורביילי. נובמבר 2015

משנת 2015 רשומה האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית באופן רשמי במדינת ישראל. ב-16 בנובמבר 2015 נערך טקס לכבוד מאורע זה בבניין של המשלחת הדתית הרוסית בירושלים. הטקס התקיים בהשתתפות נציגים רשמיים של רוסיה ושל ישראל. יו"ר האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית - סרגיי סטפאשין, אמר בדברי פתיחה: "היום החלה האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית ברישום רשמי בירושלים. דבר זה מסמל שלב חדש, הן משפטי והן היסטורי, בפעילות האגודה כארגון בין לאומי לא ממשלתי. אנו ננסה לקחת על עצמו משימה מורכבת מאוד - להוות גוף, שיכול לקחת על עצמו ליישם דיפלומטיה "עממית מנקודת ראות של שלום בארץ הקודש."

יו"ר האגודה הודה להנהגת ישראל על ההבנה והסיוע בעניין החזרתו של הרכוש ההיסטורי, אשר היה שייך בעבר לרוסיה.

בשנה זו, בראשונה בהיסטוריה העכשווית של האגודה (מאז 1917) מונה מנהל לאגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית בארץ הקודש. התפקיד הוטל על אדם בעל שם - תעשיין, יזם, תורם ואיש מעשים טובים וסגן יו"ר האגודה הציבורית הבין אזורית - ההתאגדות הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית - איגוד אשורביילי. אחת ממטרותיו העיקריות של איגוד אשורביילי, המייצג את האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית בישראל, היא להחיות את האגודה, להשיב לה את גדולתה וחשיבותה טרם המהפכה, הן עבור רוסיה והן עבור הנצרות הפרבוסלאבית.

בשנת 2016 הוקם מרכז צליינות "ארץ הקודש" של האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית. המרכז מיועד למימושה של המטרה העיקרית של האגודה, שלשמה נוסדה - ארגון הצליינות של המאמינים הפרבוסלאביים לארץ הקודש.

בניין המשלחת הדתית הרוסית בירושלים. מראה עכשווי

השיבה לארץ הקודש

האינטרסים הממלכתיים והרכשיים, הקשורים למורשת הרוסית במזרח התיכון, אפשרו לאגודה לשרוד בתנאים של תהפוכות חברתיות. תהליך, שהחל עם התחדשותה של רוסיה בשלהי המאה ה-20, פתח עבור האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית, בעלת המורשת הנצחית, המסורות והאידיאלים הגבוהים, אפשרות למצוא את מיקומה בחיים החברתיים, ולשקם את הנוכחות ודרכי הפעילות המסורתיות שלה בארץ ומחוצה לה.

הפדרציה הרוסית היא היורשת של האימפריה הרוסית ושל המדינה הסובייטית, מה שמגדיר את זכותה לרשת את הרעיון ואת הפעילות של האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית.

השבת חצר סרגיי לידי רוסיה - נושא שהושקעו בו מאמצים משותפים רבים מצד האגודה, משרד החוץ והמינהל הנשיאותי - הגדיר במידה ניכרת את כיווני המשך העבודה.

כמו כן נמשכת עבודת המחקר המדעי. בשנת 2015 ניגשה האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית למימוש פרויקט פרסום הדגל שלה: הוחלט להכין ולפרסם סדרה מדעית תיעודית - "רוסיה בארץ הקודש". תחילה יצאו לאור שלושה כרכים, הכוללים מסמכים וחומר מתוך ארכיונים רוסיים ואחרים בנושא תולדות הנוכחות הרוסית באזור. הכרכים נערכו בידי סגן יו"ר האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית, המדען ראשי של המכון לתולדות רוסיה ליד האקדמיה למדעים של רוסיה, ד"ר למדעי היסטוריה והמומחה הטוב ביותר בנושא ההיסטוריה של ארץ הקודש והקשרים בין רוסיה לבין פלשתינה - ניקולאי ניקולאיביץ' ליסובוי. שלושת הכרכים הבאים, הנמצאים בשלבי עבודה, ישלימו את "אנציקלופדיה של פלשתינה הרוסית". פסגת הסדרה, על פי כוונת העורכים, תהיה אלבום-קטלוג שי: "האוצרות של פלשתינה הרוסית".

חצר סרגיי בירושלים עם דגל של האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית בשנת 1889. צילום: ניר טימון

בדצמבר 2008 התקיים מעמד היסטורי של חתימה על מסמך החזרתו של אחד הנכסים הרוסיים הגדולים במדינת ישראל - חצר סרגיי בירושלים - לידי רוסיה. השיקום והשחזור של המתחם הושלמו. הפתיחה החגיגית התקיימה ב-18 ביולי 2017, ביום זכרו של סרגיי רדונז'סקי. המתחם מיועד לשרת את אותן המטרות כמו שהוא שירת בזמנו של סרגיי אלכסנדרוביץ'. כאן יהיו מרכז הצליינות, מלון, חדר אוכל, מוזיאון, חדרי לתערוכות וארכיון נדיר, שאותו היו אוספים מפירורים, ודברים רבים אחרים.

הודות לעבודה משותפת מול עיריית ירושלים, נצרת וחיפה, מתקיימים מגעים ישירים ועבודה אמיתית, המסייעים להמשך פיתוח היחסים בין רוסיה לבין ישראל.

הכניסה הראשית למתחם כנסיית אלכסנדר נבסקי בירושלים. מראה עכשווי

חזית הכניסה במתחם כנסיית אלכסנדר נבסקי בירושלים. צילום: תזלת המאה ה-20

מתחם אכסניית בנימין, הניצב ברחוב הנביאים, ניתן במתנה לאגודה בשנת 1891 על ידי ראש מנזר בנימין (לוקיאנוב).

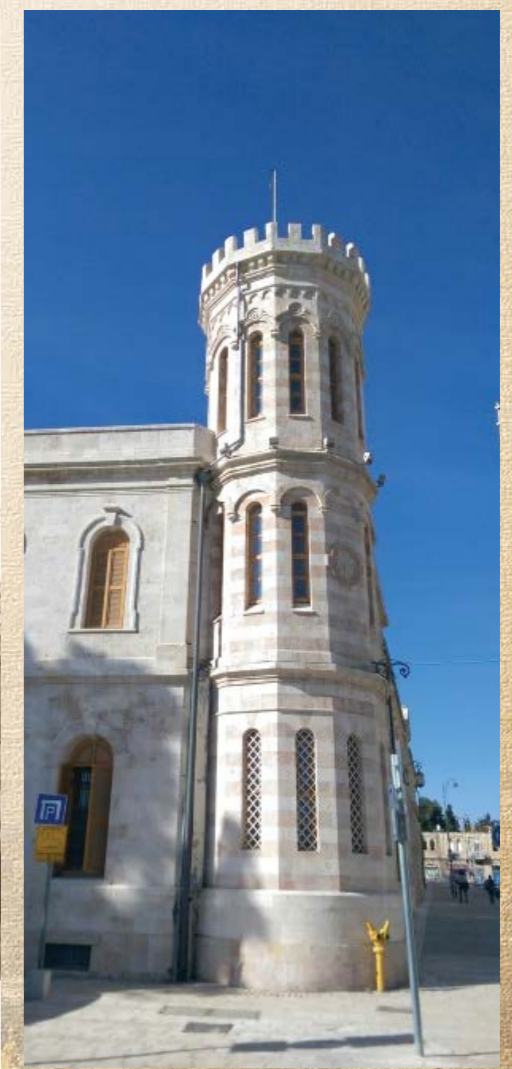
מתחם אכסניית ניקולאי היה הפרויקט האחרון שנבנה על ידי האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית, והוא נקרא על שמו ולכבודו של המונרך האחרון של רוסיה - הצאר ניקולאי השני (המתחם נחנך ב-6 בדצמבר 1905).

במרכז ירושלים, בקרבת בניין המשלחת הדתית הרוסית וכנסיית השילוש הקדוש, שוכנת חצר סרגיי, הנחשבת לאחד המבנים הארכיטקטוניים המרהיבים של העיר. המבנה נבנה בסגנון הרנסאנס הקפדני, עם מגדל פינתי מעוגל, שמעליו שוב מתנוסס בימי החג הדגל של האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית. בניין זה הפך ל"כרטיס ביקור" ארכיטקטוני של ירושלים המודרנית.

חצר סרגיי נושאת את שמו של המייסד והיו"ר הראשון של האגודה - הדוכס הגדול סרגיי אלכסנדרוביץ'. הגורל ההיסטורי של המתחם כולל לא רק את שמה של האגודה שבנתה אותו, אלא גם את המורשת הרוסית הרב צדדית בארץ הקודש ואת רוסיה הקיסרית.

צילויים ליד הכניסה הראשית לחצר סרגיי. צילום: תזלת המאה ה-20

מגדל פינתי בחצר סרגיי בירושלים. מראה עכשווי

בית החולים הרוסי במרכז ירושלים המערבית נבנה הודות למאמצי הוועדה הפלסטינית בשנים 1864-1859, בעת תנופת הבנייה הראשונה במגרש הרוסיים, מקום בו היו בתקופה העות'מאנית מגרש מסדרים וכיכר ששימש את הצבא העות'מאני

בשנת 1989 מינתה האגודה יו"ר חדש – הרקטור של האקדמיה הדיפלומטית, שגריר של הפדרציה הרוסית – א.ג. פרספקין, וכן מינתה את ו.א. סוושקין כמזכיר המדעי. בתקופה זו התרחשו אירועים משמעותיים עבור האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית: האגודה קיבלה עצמאות, החזירה את שמה ההיסטורי, החלה לפעול לפי תקנון חדש, שנוסח קרוב ככל האפשר לנוסח המקורי והחזירה לעצמה את תפקידיה העיקריים, לרבות סיוע לצליינות פרבוסלאביות. חברי האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית השתתפו באופן פעיל בכנסים מדעים ברוסיה ומחוצה לה. בסתיו 1990 זכו חברי האגודה, בראשונה לאחר תקופה ממושכת מאז המהפכה, לקיים מסע צליינות לשם השתתפות ב"פורום ירושלים של שלוש הדתות למען השלום במזרח התיכון". בשנים שלאחר מכן ארגנה האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית למעלה מארבעים קבוצות צליינים לארץ הקודש.

ב-25 במאי 1992 קיבלה נשיאות המועצה העליונה של הפדרציה הרוסית החלטה להחזיר את השם ההיסטורי של האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית והמליצה לממשלה לנקוט צעדים מתאימים כדי להשיב לאגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית את נכסיה וזכויותיה.

המורשת הרוסית בארץ הקודש

בזכות עבודתה של האגודה בארץ הקודש נוצרה תופעה תרבותית והיסטורית מיוחדת במינה – פלשתינה הרוסית. מבנים אדריכליים, הקשורים בפעילות האגודה הם חלק בלתי נפרד מההזות ההיסטורית של ירושלים, נצרת, חיפה ותל-אביב-יפו.

מכלול המבנים הרוסיים הראשונים נבנה במגרש הרוסיים בירושלים וכלל את כנסיית השילוש הקדוש, בניין המשלחת הדתית הרוסית, בניין הקונסוליה, אכסניית יליזבטה, אכסניית מריה ובית החולים הרוסי.

נציין אחדים מהמבנים:

כנסיית מריה מגדלנה - מבנה מדהים ביופיו, השוכן על מורדותיו של הר הזיתים בירושלים (מנזר גת שמנים, בו מתגוררות נזירות רוסיות). הכנסייה מוקדשת למריה אלכסנדרובנה, שבמשך שנים רבות הייתה פטרונית, תורמת ואשת מעשים למען העניין הרוסי באזור. חנוכת הכנסייה התקיימה ב-1 באוקטובר 1888 בנוכחות הדוכס הגדול סרגיי אלכסנדרוביץ' ואשתו, הדוכסית הגדולה יליזבטה פיודורובנה. כיום טמונות בינות ביתני הכנסייה, בשלוות גן עדן, עצמותיה של יליזבטה הקדושה, אשר מתה מות קדושים מעונים מידי הבולשביקים.

בלב לבה של העיר העתיקה של ירושלים, בקרבת כנסיית הקבר, שוכן **מתחם כנסיית אלכסנדר נבסקי**, הכולל את הקשת, שזוהתה כ"שער המשפט" דרכו יצא ישוע אל מחוץ לעיר אל מקום צליבתו, ואת כנסיית אלכסנדר נבסקי, שנחנכה ב-22 במאי 1896 לזכר מייסדה של האגודה - הקיסר אלכסנדר השלישי.

הדוכס אלכסיי שירינסקי-שיחמטוב, עמד בראש "המועצה של האגודה הפלסטינית הפרבוסלאבית כגולה" (מחוץ לשטחה של רוסיה)

ניסילי לטישב כיהן כיו"ר האגודה הפלסטינית של רוסיה ליד האקדמיה למדעים בשנים 1918 – 1921

אולג פרסיפקין כיהן כיו"ר האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית בשנים 1989 – 2001

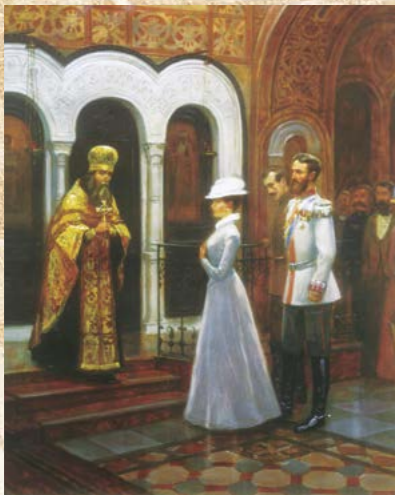
בשנת 1948, עם הקמתה של מדינת ישראל, נוצרו במסגרת היחסים בין ישראל לבין ברית המועצות התנאים המאפשרים את החזרת הנכסים הרוסיים. ב-25 בספטמבר 1950 פורסמה החלטת ממשלת ברית המועצות על חידוש פעילותה של האגודה הפלסטינית ואישור תקנים לנציגי האגודה במדינת ישראל.

במרץ 1951 הגיע לירושלים נציג רשמי של האגודה הפלסטינית של רוסיה - מ.פ. קלוגין, שהתמקם בחצר סרגיי, בבניין בו שכן המשרד הראשי של האגודה.

בשנת 1964 מכרה הממשלה בראשות חרושצ'וב את החלק הארי של נכסי האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית בפלשתינה לשלטונות הישראליים.

ביוני 1967, אחרי מלחמת ששת הימים וניתוק היחסים עם ישראל, עזבו הנציגים הסובייטיים, לרבות הנציג של האגודה הפלסטינית של רוסיה, את המדינה.

תפנית חדשה חלה בסוף שנות ה-80, תחילת שנות ה-90 של המאה הקודמת, עם חידוש היחסים הדיפלומטיים של ברית המועצות עם מדינת ישראל ושינוי תפיסת מדיניות החוץ, המסורתית לעידן הסובייטי.

הדוכס הגדול סרגיי אלכסנדרוביץ' והדוכסית הגדולה יליזבטה פיודורובנה בטקס חנוכת כנסיית מריה מגדלנה בירושלים בשנת 1888

כנסיית מריה מגדלנה נבנתה בירושלים בכספי משפחת הקיסר מבית רומנוב

על פי החוק הטורקי, ארגונים ואגודות לא יכלו להחזיק בזכויות בעלות על מקרקעין, ועל כן, לא יכלה האגודה הפלסטינית לרשום על שמה נכסי מקרקעין במזרח התיכון. כתוצאה, שליש מהמגרשים נרשמו על שם ממשלת רוסיה והיתר נרשמו בבעלות פרטית. השאיפה להגיע להסדר עם ממשלת האימפריה העות'מאנית בעניין רישום נכון של נכסי מקרקעין של האגודה לא מומשה, משום שמלחמת העולם הראשונה והמהפכה ברוסיה קטעו את הפעילות ההומאניטארית של רוסיה במזרח התיכון, שהייתה בשיא פריחתה והישגיה.

האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית במאה ה-20

לאחר מהפכת פברואר, שהתחוללה בשנת 1917, חדלה האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית להיקרא "הקיסרית", והדוכסית הגדולה יליזבטה פיודורובנה התפטרה מתפקידה כיו"ר.

ב-9 באפריל 1917 מונה סגן היו"ר הקודם - הדוכס א.א. שירינסקי-שיחמטוב, לתפקיד יו"ר האגודה. בסתיו 1918 היגר הדוכס לגרמניה. בהיותו בגרמניה, וללא מינוי והסמכה מטעמו של גורם כלשהו ברוסיה, העמיד את עצמו בראש "המועצה של האגודה הפרבוסלאבית הפלסטינית", מעין "מועצה גולה", שפעלה במקביל למועצה המקורית. המהלך התאפשר בזכות צירופם של מספר חברים קודמים מבין חברי האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית, שהיגרו מרוסיה.

המועצה המקורית שנתרה במולדת, בחרה ב-18 באוקטובר 1918 לתפקיד יו"ר האגודה את החבר הוותיק מבין חבריה, איש האקדמיה ו.ו. לטישב, אשר כיהן בתפקיד זה עד יום מותו, ב-2 במאי 1921. ב-22 במאי 1921 נבחר לתפקיד יו"ר של האגודה פ.א. אוספנסקי, מדען רוסי בעל שם וחוקר האימפריה הביזנטית.

החל משנת 1918 השמיטה האגודה משמה הרשמי את המילה "הפרבוסלאבית" ונקראה - האגודה הפלסטינית של רוסיה ליד האקדמיה למדעים. הקשרים עם פלשתינה נותקו לתקופה ארוכה, והאגודה נאלצה להגביל את עצמה לפעילות מדעית בלבד.

ב-25 בספטמבר 1918 נערך נוסח חדש של תקנון האגודה ונערכו מסמכים מתאימים לצורכי רישומה. ב-2 באוקטובר 1918 ניתן צו מטעמו של קומיסר העם לענייני חינוך - א.ו. לונצ'רסקי: "לנקוט מיידית צעדים לשם הגנה על הנכסים המדעיים של האגודה הפלסטינית".

ב-18 במאי 1923, מיד אחרי שמדינות אירופה הכירו במדינה הסובייטית, שלח נציג של הרפובליקה הסובייטית הסוציאליסטית הפדרטיבית של רוסיה בלונדון, ל.ב. קרסין, הודעה לשר החוץ של בריטניה הגדולה - המרקו קרזון: "ממשלת רוסיה מודיעה, שכל הקרקעות, בתי מלון, בתי החולים, בתי ספר ובניינים אחרים, וכל יתר נכסי דלא נייד ונכסי דנייד של האגודה הפלסטינית בירושלים, נצרת, חיפה, ביירות ובמקומות אחרים בפלשתינה ובסוריה, וכל הנכסים באשר הם (הכוונה גם לנכס של האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית - כנסיית ניקולאי הקדוש בבארן, איטליה), הם בבעלותה של רוסיה.

סעודת שבירת הצום לאחר הפסחא במתחם חצר סרגיי של האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית בירושלים. צילום: פ.מ. טימון, סוף המאה ה-19

דגל האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית ועיצוב גראפי חגיגי של אותיות משולבות של הקיסר ניקולאי השני לכבוד חגיגות מחצית היובל לאגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית בירושלים בשנת 1907. צילום: פ.מ. טימון, 1907

פרויקטים של בנייה, חפירות ארכיאולוגיות ומחקרים מדעיים שנוהלו על ידי האגודה, זכו עד מהרה בהכרה ממלכתית וציבורית. בצו קיסרי מ-24 במרץ 1889 הוענקו לאגודה כל הסמכויות, הרכוש והכספים, הקשורים בנוכחות הרוסית בארץ הקודש והוענק לה שם כבוד - האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית.

עוזרו של הדוכס הגדול, היוזם והמארגן של כל פעילות האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית היה המזכיר של האגודה וסילי ניקולאיביץ' חיטרובו, שתרומתו לפעילות האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית לא תסולא בפז.

מדי שנה התארחו במתחמים של האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית בירושלים בחג הפסחא עד ששת אלפים צליינים רוסים. הקטלוג המרכזי של נכסי רוסיה כלל למעלה מ-70 נכסים: כנסיות, מתחמים, חצרות ומגרשים בשווי כולל של למעלה משני מיליון רובלים זהובים.

לאחר הירצחו של הדוכס הגדול סרגיי אלכסנדרוביץ' בשנת 1905, עמדה בראש האגודה רעייתו, הדוכסית הגדולה יליזבטה פיודורובנה.

ב-21 במאי 1907 נערכו בפטרבורג ובירושלים חגיגות רשמיות לציון מחצית היובל לאגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית. הקיסר ניקולאי השני כיבד את יו"ר האגודה - הדוכסית הגדולה יליזבטה פיודורובנה, בהודעה רשמית, שסיכמה 25 שנות פעילות: "כיום, יש בבעלות האגודה בפלשתינה נכסים בשווי של כמעט שני מיליון רובלים. האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית מחזיקה בשמונה מתחמים וחצרות, שבהם מתאכסנים עד עשרת אלפים צליינים, בית חולים, שש מרפאות ו-101 מוסדות חינוך ובהם 10,400 תלמידים; האגודה הוציאה לאור במהלך 25 שנים 347 פרסומים העוסקים בלימודי פלשתינה".

באותו המועד היו באגודה למעלה משלושת אלפים חברים. נכסי האגודה כללו 28 מגרשים (26 בפלשתינה, אחד בלבנון ואחד בסוריה), בשטח כולל של יותר מ-235 דונם.

הדוכס הגדול סרגיי אלכסנדרוביץ', הדוכס הגדול פבל אלכסנדרוביץ' והדוכסית הגדולה יליזבטה פיודורובנה בעת מסע צליינות לירושלים בשנת 1888. צילום: הנור טימן

פעילות הומניטארית רוסית במזרח התיכון בסוף המאה ה-19 תחילת המאה ה-20

נוכחות פוליטית ורוחנית של רוסיה בארץ הקודש ובמזרח התיכון נתקיימה לאורך מאות שנים הודות לעמלם הרב והישגיהם של נציגי הארגונים השונים של רוסיה. אולם, האגודה היא הארגון היחיד שיש לו מנגנונים פיננסיים ברורים ויכולות השפעה במשרד החוץ, בסניוד ובערכאות עליונות אחרות של רוסיה, ועל כן היא הארגון היחיד היכול לתאם ולאחד את מאמציהם, ליטול על עצמו סיוע לצליינים, לגרום לתמיכה של הפטריארך של ירושלים וכן להעניק חינוך והשכלה לאוכלוסייה הפרבוסלאבית.

על פי התקנון, המטרות העיקריות של האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית הן: סיוע בתחום הצליינות לארץ הקודש, לימודי פלשתינה בהקשרים הגיאוגרפיים, הארכיאולוגיים, ההיסטוריים, הבלשניים וכדומה, ושיתוף פעולה הומניטארי עם עמי ארצות המקרא

האגודה הפרבוסלאבית הפלסטינית נוסדה בהוראתו הבלעדית של הקיסר אלכסנדר השלישי, אשר אישר את תקנון האגודה ב-3 ביוני 1882, יום הזיכרון להלגה הקדושה, הפטרונות של האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית אשר עשתה רבות למען איתור מקומות קדושים ובניית כנסיות ברחבי המזרח.

היו"ר הראשון של האגודה היה הדוכס הגדול סרגיי אלכסנדרוביץ', שעמד בראשה במשך 23 שנים, עד ליום הירצחו בידי טרוריסט בשנת 1905. הוא היה מנציגיו הבולטים ביותר של בית רומנוב. פעמיים – בשנים 1881 ו-1888, ערך הדוכס הגדול מסעות צליינות לארץ הקודש (בפעם השנייה – ביחד עם אשתו, הדוכסית הגדולה יליזבטה פיודורובנה), וביקר בקונסטנטינופול, בביירות, בדמשק ובקהיר.

בהיותו יו"ר האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית, לא חסך סרגיי אלכסנדרוביץ' באמצעים למחקרים מדעים, בניית כנסיות ומתחמים. בכספו בוצעו הפירות ארכיאולוגיות של הקשת, שזוהתה כ"שער המשפט", דרכו יצא ישוע אל מחוץ לעיר אל מקום צליבתו, בקרבת כנסיית הקבר.

בסיועו הוקמו בירושלים כנסיית מריה מגדלנה וכנסיית אלכסנדר נבסקי, חצר סרגיי ואכסניית ניקולאי, המיועדים לצליינים.

סרגיי סטפאשין מכהן כיו"ר הנוכחי של האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית

קיריל, הפטריארך של מוסקבה ורוסיה כולה, מכהן כיו"ר ועד חברי כבוד של האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית

איגור אשורביילי, מנהל האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית בישראל

האגודה - ארגון בין לאומי לא ממשלתי, המאגד אנשים מרחבי העולם בלא קשר להשתייכותם הדתית או הממלכתית. האגודה היא ברית בין בעלי דעות דומות בנוגע לזיקה בין ארץ הקודש לתרבות הרוסית. אז והיום נמנים עם חברי האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית דיפלומטים, מדענים, כמרים, יזמים ואנשי ציבור בולטים.

כבר בשנה הראשונה להיווסדה של האגודה נמנו עם חבריה 13 בני משפחת הצאר בראשותם של אלכסנדר השלישי והקיסרית מריה פיודורובנה. כל ראשי הממשלה, שרי החוץ של האימפריה הרוסית והתובעים הראשיים של הסינוד הקדוש בשנים שונות היו חברים בארגון זה

כיום, נמנה עם חברי כבוד של האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית שר החוץ של הפדרציה הרוסית **סרגיי לברוב**. יו"ר ועד חברי הכבוד של האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית הוא **קיריל, הפטריארך של מוסקבה ורוסיה כולה**.

בראש האגודה עומד ראש ממשלה לשעבר של הפדרציה הרוסית, **סרגיי סטפאשין**. מנהל האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית בישראל הוא **איגור אשורביילי**, יום בעל שם, איש ציבור, תורם ואיש מעשים טובים.

אלכסנדר השלישי קיסר רוסיה אישר את התקנון של האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית ב-3 ביוני 1882

הדוכס הגדול סרגיי אלכסנדרוביץ רומנוב כיהן בשנים 1889-1905 כיו"ר הראשון של האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית

הדוכסית הגדולה יליזבטה פיודורובנה רומנובה כיהנה בשנים 1917 - 1905 כיו"ר השנייה של האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית

האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית היא ארגון בין לאומי ציבורי הרשום ברוסיה.

בשנת 2005

הוענק לארגון מעמד מייעץ מיוחד מטעם המועצה הכלכלית-חברתית של האו"ם (ECOSOC).

האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית

מאגדת רשת ענפה של סניפים ונציגויות ברוסיה ומחוצה לה.

שימור המסורות:

האטימולוגיה של שם האגודה

מאז ומתמיד היו הקשרים עם ארץ הקודש גורם קבוע בחיים הרוחניים של העם הרוסי. קשרים אלה הם נושא חשוב, בהיסטוריה ובתרבות העולמית, והם אינם ניתנים להבנה נכונה ולשימוש יצירתי ללא הקשר עם מורשתה התרבותית המקראית והנוצרית.

המטרה העיקרית של האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית מעת הקמתה היא חקירתו, חיזוקו והרחבתו של קשר זה.

האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית היא הארגון ההומניטארי הלא ממלתי הוותיק ביותר ברוסיה. פעילותה של האגודה ייחודית לאור משמעותה בתולדות התרבות הלאומית של רוסיה. שם הארגון, היכול להישמע אנכרוניסטי, מגלם מסר של המשכיות המסורות שיסדו בני משפחת הקיסר של רוסיה לפני למעלה מ-130 שנים.

נפרק את שמה של האגודה למרכיביה:

הקיסרית - שם זה ניתן לאגודה על ידי קיסר רוסיה, אלכסנדר השלישי, בשנת 1889, שבע שנים לאחר היווסדה, כאות הוקרה עליון על הישגי האגודה עבור העם והמדינה.

הפרבוסלאבית - הבסיס לפעילות האגודה נוצר על ידי מאמינים פרבוסלאביים. עם זאת הייתה האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית מאז ומתמיד ארגון חילוני, המסייע בהפצה ובטיפוח של ערכים מוסריים כלל אנושיים.

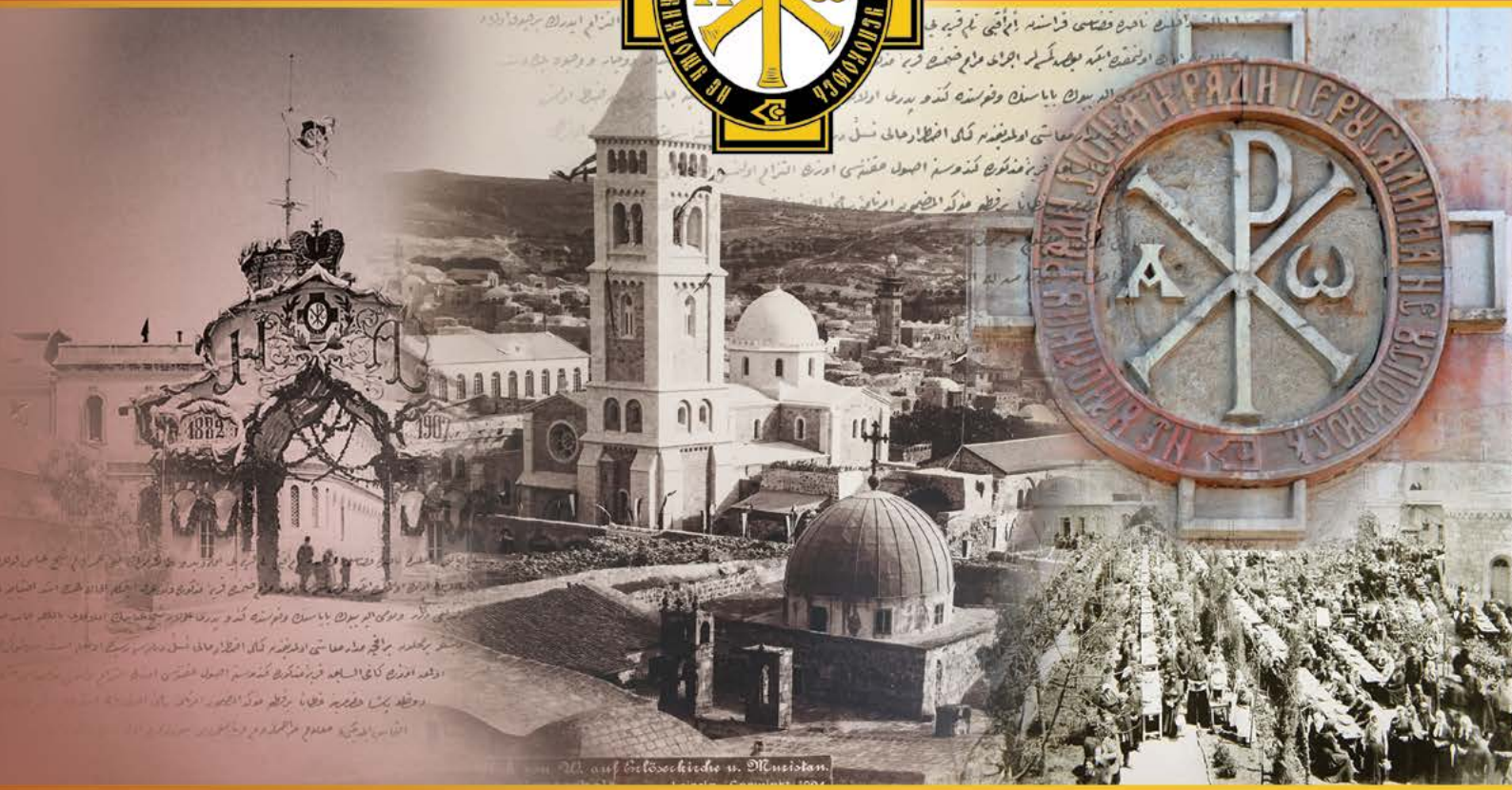
הפלסטינית - לזכרה של פלשתינה, שאינה קיימת כבר על המפה, אך היא חיה באתרים רבים בירושלים, נצרת, בית לחם ובערים אחרות. בשפה הרוסית ובתודעה של עמי המזרח התיכון היא חיה עד עצם היום הזה כמונח יציב: "פלשתינה הרוסית". מונח זה נתגבש הודות לפעילותם של אנשי האמונה של האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית בסוף המאה ה-19. כיום, מתייחס המונח יותר אל התרבות הרוחנית מאשר אל המרחב הגיאוגרפי.

מטרותיה העיקריות של נציגות האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית

בארץ הקודש הן:

- הקמת תשתית עבור הצליינים, סיוע בפיתוח הצליינות ותיירות חינוכית;
- שיקום אתרי צליינות, חידוש הפעילות בתחומי התרבות והמדע ומתן שירותי מידע;
- צדקה;
- חקר המורשת ההיסטורית והתרבותית ושימורה;
- קיום ופיתוח קשרים תרבותיים, מדעים, רוחניים, חברתיים ואחרים עם עמי המזרח התיכון.

האגודה הקיסרית הפרבוסלאבית הפלסטינית

העבר וההווה
1882 – 2017